

Samenwerkingsafspraken arbeidsmarktregio Helmond de Peel en Stichting Lezen en Schrijven

2024

Inleiding

In de 'Vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020-2024' vraagt de Rijksoverheid Stichting Lezen en Schrijven om gemeenten te ondersteunen bij de opzet en uitvoering van de aanpak van laaggeletterdheid.¹ Met de ondersteuning van Stichting Lezen en Schrijven in de AMR Helmond de Peel streven we dan ook naar een situatie waarbij het initiatief en de verantwoordelijkheid voor de aanpak van laaggeletterdheid² bij gemeenten ligt. Naast advies en ondersteuning biedt Stichting Lezen en Schrijven verschillende instrumenten en trainingen. Daarnaast organiseert Stichting Lezen en Schrijven diverse landelijke initiatieven om de aanpak van laaggeletterdheid te agenderen en kennis over de aanpak te ontwikkelen en te delen³.

Wat willen we in 2024 gezamenlijk bereiken in de aanpak van laaggeletterdheid in Helmond de Peel? Dat staat in onderstaande samenwerkingsafspraken. In de loop van het jaar evalueren we regelmatig onze samenwerking en de voortgang op de ambities die we hier afspreken. Zo kunnen we waar nodig op tijd bijstellen.

Doelstellingen aanpak laaggeletterdheid

De belangrijkste ambities voor de periode 2020-2024 uit het regionaal programma aanpak laaggeletterdheid in Helmond de Peel zijn:

- Het bereiken van Nt1 (mensen met Nederlands als moedertaal)
- Inzet op digitale vaardigheden
- Basisvaardigheden als voorwaarde voor werk en ontwikkeling

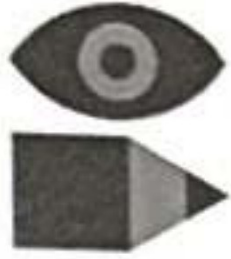
Een volledig overzicht van doelstellingen en subdoelstellingen is te vinden in het regionaal plan van aanpak regio Helmond de Peel.

Stichting Lezen en Schrijven ondersteunt gemeenten als onafhankelijk adviseur bij de ontwikkeling van beleid voor de aanpak van laaggeletterdheid, en de vertaalslag van dit beleid naar de uitvoering. Ook stimuleren we innovatie en delen we kennis. We doen dat vanuit ons landelijke ondersteuningsprogramma Aanpak laaggeletterdheid in gemeenten. We stemmen onze ondersteuning af op de ambities en lokale context in de arbeidsmarktregio. Daarbij bieden we maatwerk waar dat wenselijk en mogelijk is.

¹ In de kamerbrief van maart 2019 staat: "Gemeenten staan als overheid het dichtst bij mensen die hun vaardigheden willen verbeteren. Zij ontvangen daarom budget voor volwasseneneducatie en hebben via hun verantwoordelijkheden in het sociaal domein, de aanpak van voortijdig schoolverlaters en het onderwijsachterstandenbeleid goed zicht op een aantal groepen waar laaggeletterdheid veel voorkomt. Ook zijn gemeenten opdrachtgever van het bibliotheekwezen en verantwoordelijk voor maatschappelijke ondersteuning en de (jeugd)gezondheidszorg, waar hulp aan deze groepen wordt geboden. Gemeenten zijn zodoende bij uitstek in staat om een regierol te spelen in het coördineren van de aanpak van laaggeletterdheid en lage digitale vaardigheden."

² Laaggeletterdheid omvat in dit document alle basisvaardigheden: taal, rekenen en digitale vaardigheden.

³ Zie <https://www.lezenenschrijven.nl/wat-doen-wij> voor een indruk van initiatieven, onderzoeken en instrumenten.

Stichting Lezen en Schrijven heeft, in lijn met het actieprogramma Tel mee met Taal 2020-2024, met haar ondersteuning de volgende ambities:

- We streven ernaar dat er in gemeenten effectief beleid voor de aanpak van laaggeletterdheid is, met integrale verbindingen met het sociaal domein;
- We streven ernaar dat de uitvoering van dit beleid wordt belegd binnen lokale, integrale netwerken voor de aanpak van laaggeletterdheid. Die helpen we ontwikkelen en verstevigen waar dat nodig is;
- We streven ernaar dat betrokken partijen binnen deze netwerken over voldoende capaciteit, expertise en instrumenten beschikken om bij te dragen aan de uitvoering van de aanpak laaggeletterdheid;
- We streven ernaar dat met de aanpak laaggeletterdheid de NT1-doelgroep wordt bereikt, en dat er passend aanbod voor deze doelgroep is;
- We streven naar meer inzicht in effectief beleid, effectieve netwerken en effectieve initiatieven voor de aanpak van laaggeletterdheid. Hierbij ondersteunen we gemeenten bij het reflecteren op en bijsturen van beleid en uitvoering op basis van opgedane inzichten in de beleidsuitvoering.
- In al het bovenstaande streven we ernaar dat initiatief, eigenaarschap en regie op de aanpak van laaggeletterdheid bij de gemeenten ligt.

Daar waar de ambities en doelen van gemeenten op de aanpak van laaggeletterdheid overlappen met bovengenoemde ambities van Stichting Lezen en Schrijven, werken wij samen met gemeenten en lokale partijen om deze ambities en doelen te behalen. Hiervoor stellen de gemeenten uit Helmond de Peel en Stichting Lezen en Schrijven personele capaciteit en budget beschikbaar.

Samenwerkingsafspraken Helmond de Peel

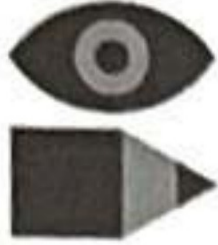
Op basis van het regionaal programma aanpak laaggeletterdheid en de ambities van het ondersteuningsprogramma van Stichting Lezen en Schrijven streven we in Helmond de Peel de volgende doelen na in 2024:

Regionaal (geldt voor alle gemeenten)

- Het bereiken van de Nt1 doelgroep (mensen met Nederlands als moedertaal).
 - Inzet op digitale vaardigheden.
 - Basisvaardigheden als voorwaarde voor werk en ontwikkeling.
-
- Advisering en kennisdeling voor de zichtbaarheid van het (taal)aanbod in de regio.
 - Advisering en kennisdeling voor het herkennen, signaleren en doorverwijzen van Nt1'ers door taalnetwerken en organisaties zelf.
 - Advisering op het gebied van de kwaliteit van het aanbod van non-formeel V.
 - Advisering ten behoeve van het opstellen van een nieuw regionaal plan.

Gemeente Asten en Someren

- Het bespreekbaar maken van laaggeletterdheid bij het algemene publiek, de pers en bij professionals en vrijwilligers.
- Mensen die moeite hebben met taal, rekenen of digitale vaardigheden vinden en toe leiden naar opleidingen

- Het voorkomen van problemen met taal, rekenen of digitale vaardigheden bij kinderen.
- Cursussen en begeleiding aanbieden, daarbij ook samen met het netwerk in een werksessie kijken welk nieuw aanbod eventueel gemaakt kan worden in de gemeente.
- De nt1-doelgroep bereiken doormiddel van de lokale werkgevers aanpak.
- Onderzoeken hoe een integraal beleid kan worden vormgegeven doormiddel van deelname aan het maatwerkproject voor zowel de gemeente Asten als de gemeente Someren.

Gemeente Deurne

- Onderzoeken hoe een integraal beleid kan worden vormgegeven doormiddel van deelname aan het maatwerkproject.
- Advisering over het heropbouwen van het taalnetwerk en de huidige samenwerkingen en aanbod in kaart brengen tussen partners.

Gemeente Geldrop-Mierlo

Het bespreekbaar maken van laaggeletterdheid.

- het (bespreken van) taboe op laaggeletterdheid binnen het netwerk doorbreken door presentaties en informatie.
- het netwerk informeren over laaggeletterdheid, signaleren en doorverwijzen door presentaties en informatie.
- het samen met netwerkorganisaties signaleren van de doelgroep en doorverwijzen

Potentiële laaggeletterden toeleiden naar activiteiten (o.a. door screenen bij afdeling schuldhulpverlening).

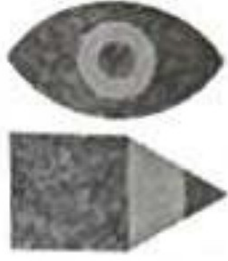
- het bereik van de doelgroep NT1 vergroten.
- bestaande vindplekken, zoals OuderWijzer, het consultatiebureau, Onze Wegwijzer en CMD inkomen zijn structureel ingericht.
- nieuwe kansrijke vindplekken worden bij het Taalhuis betrokken.
- het werven en behouden van de NT1-doelgroep (en NT2).
- spreekuren en netwerkorganisaties inzetten om voorlichting te geven en te verwijzen naar passend aanbod.
- Het borgen en implementeren van screening bij de afdeling schuldhulpverlening.

Voorkomen en verminderen van laaggeletterdheid met behulp van kwalitatief en passend aanbod

- zorgen voor passend aanbod dat aansluit bij de doelgroep.
- de basisvaardigheden vergroten bij inwoners van Geldrop-Mierlo.
- de cyclus van laaggeletterdheid verbreken.
- deelname GGG-project.

Monitoring implementeren

- monitoringsysteem implementeren om cijfermatige informatie op te doen en in te kunnen spelen op lokale en regionale ontwikkelingen.
- ontwikkelen van een monitoringssysteem of uitproberen van een bestaand monitoringssysteem van [REDACTED] om beleid aan te kunnen passen op ervaringen.
- Onderzoeken welke zaken het Taalhuis belangrijk vindt om te monitoren.

De toekomst van Taalhuis Geldrop-Mierlo onderzoeken

- de certificering in het 4e kwartaal van 2024 doorlopen. Ter voorbereiding zullen we verwachte knelpunten aanpakken, waaronder: de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de samenwerkingspartners, de aansturing van het Taalhuis en een langetermijn plan.
- de bekendheid van het Taalhuis vergroten.
- het Taalhuis als een geheel presenteren.
- -met de samenwerkingspartners bedenken welk laagdrempelig aanbod voor de NT1-doelgroep opgezet zou kunnen worden en hier een start mee maken.

Gemeente Gemert-Bakel

- Vraaggerichte advisering en kennisdeling m.b.t. de doelstellingen uit het projectplan laaggeletterdheid 2021 - 2025 :
 - Preventief: de cyclus van laaggeletterdheid doorbreken door kinderen via hun ouders al zo jong mogelijk met taal en lezen in contact te laten komen.
 - Curatief: de basisvaardigheden (taal, rekenen en digitale vaardigheden) van de inwoners van Gemert-Bakel te verhogen tot het vereiste niveau van zelfredzaamheid door aanbod van concreet non formeel en formeel opleidingsaanbod passend en aangepast op de doelgroep.
- Ondersteunen en adviseren bij het creëren van draagvlak voor een vervolg op dit meerjarenplan in 2025 bij de gemeenteraad.
- Advisering bij het evalueren van het NT1-bereik en in kaart brengen wat het effect is geweest van de activiteiten van het afgelopen jaar.
- Advisering op het gebied van het bereiken van werkgevers om hen te stimuleren om medewerkers de kans te bieden hun basisvaardigheden te verhogen.

Gemeente Helmond

Vraaggerichte advisering en kennisdeling ten behoeve van de vier ambities van het taalhuis en het stadsplan.

De vier ambities van het taalhuis Helmond

1. Het bereiken en motiveren van de NT1 doelgroep via toeliders.
2. Het faciliteren van voldoende en passend aanbod.
3. Het door ontwikkelen van het Taalhuis.
4. Normaliseren om te leren.

Nt1 aan de slag 'Wijkgerichte aanpak en werkgevers' (stadsplan)

- Een groter bereik van de Nt1-doelgroep door uitvoering wijkgerichte aanpak met aanbod voor verbeteren basisvaardigheden (LEV-groep) en werkgevers aanpak (ROC ter Aa).
- Vindplaatsen benaderen en de professionals of vrijwilligers trainen doormiddel van acteurs voor het signaleren, bespreken en doorverwijzen naar passend aanbod

Preventie (stadsplan)

- Een grotere rol ouderbetrokkenheid en een gezinsaanpak ontwikkelen (door deelname GGG-project).

Taalnetwerk (doelen uit zelfevaluatie)

- Het bereiken, motiveren en faciliteren van de NT1 doelgroep om een stap te zetten op het gebied van basisvaardigheden. Hiertoe zorgen voor goede

communicatiematerialen die aansluiten bij de doelgroep en zichtbaarheid op locaties waar de doelgroep zich bevindt. Denk aan sprekers bij uitzendingen voor minima, zichtbaarheid op verschillende vindplaatsen, etc.

- Bewustwording over laaggeletterdheid en de gevolgen ervan creëren bij werkgevers en andere relevante instanties. Samenwerkingen tot stand brengen. Vervolgens de vraag in kaart brengen en adviseren en faciliteren waar nodig, om laaggeletterdheid terug te dringen.

Gemeente Laarbeek

Maatwerk en inclusie: een basis taal- en digivaardigheid is voor iedereen bereikbaar, ook als je daar extra ondersteuning bij nodig hebt. Het zo taal- en digitaal vaardig maken van onze inwoners ter bevordering van de zelfredzaamheid en geletterdheid.

Voor het jaar 2024 stelt Stichting Lezen en Schrijven in totaal 730 uur adviseursuren beschikbaar voor AMR Helmond de Peel. Deze uren zijn mede op basis van het ambitieniveau en de beschikbare ambtelijk capaciteit in Helmond de Peel bepaald. Per kwartaal maken we afspraken over de inzet van onze adviseurs en specialisten, met de in deze samenwerkingsafspraken afgesproken doelen als ijkpunt. Als de gezamenlijke doelen moeten worden bijgesteld of de beschikbare ambtelijke capaciteit wijzigt, kan dit gevolgen hebben voor het aantal uren dat Stichting Lezen en Schrijven kan inzetten.

_____ is de vaste contactpersoon voor Helmond de Peel. Daarnaast worden andere, specialistische medewerkers op specifieke onderwerpen actief betrokken, afhankelijk van lokale doelen en ondersteuningsbehoefte. Per kwartaal maken we afspraken over de inzet, met de afgesproken doelen en de ambities van ons ondersteuningsprogramma als ijkpunt.

Materialen, instrumenten en trainingen

Stichting Lezen en Schrijven heeft diverse materialen en instrumenten ontwikkeld ter ondersteuning van de aanpak van laaggeletterdheid. Meer informatie over onze materialen vindt u op onze website⁴. De lesmaterialen zijn te bestellen via BoomNT1⁶.

Willen organisaties die geen deel uitmaken van de regionale of gemeentelijke aanpak laaggeletterdheid gebruikmaken van de ondersteuning van Stichting Lezen en Schrijven? Dat kan alleen in afstemming _____ van Gemeente Helmond. Komen verzoeken voor ondersteuning en/of gebruik van materialen rechtstreeks bij Stichting Lezen en Schrijven? Dan stemmen we eerst met jullie af of en hoe dit bijdraagt aan de afgesproken doelen.

Meerwerk

Vallen ondersteuningswerkzaamheden buiten de ambities van het ondersteuningsprogramma en/of de beschikbare capaciteit van Stichting en Lezen en Schrijven? Dan kunnen we deze onder voorwaarden en op basis van aanvullende afspraken en vergoeding uitvoeren. Meerwerk in de regio voeren we alleen uit in goede afstemming met de gemeente of AMR.

⁴ Zie <https://www.lezenenschrijven.nl/wat-doen-wij> om een beeld te krijgen van de materialen en instrumenten die beschikbaar zijn.

⁶ Via de webwinkel van BoomNT1 op www.nt1.nl zijn onze lesmaterialen te bestellen.

Afspraken over de samenwerking

Helmond de Peel wijst een contactpersoon aan voor het afstemmen van de samenwerking met Stichting Lezen en Schrijven. Deze contactpersoon vertegenwoordigt Helmond de Peel en draagt zorg voor:

- Afstemming met andere gemeenten uit Helmond de Peel met betrekking tot regionale en gemeentelijke doelstellingen voor de aanpak van laaggeletterdheid en de regionale en lokale voortgang;
- Afstemming met andere relevante domeinen binnen de eigen gemeente ten behoeve van de gezamenlijke, integrale aanpak van laaggeletterdheid;
- Afstemming met andere gemeenten uit Helmond de Peel met betrekking tot de inzet van Stichting Lezen en Schrijven;
- Het periodiek evalueren van de aanpak laaggeletterdheid in Helmond de Peel en de samenwerking met Stichting Lezen en Schrijven.

Evaluatie

Elk kwartaal hebben [REDACTED] van Gemeente Helmond en [REDACTED] als adviseur van Stichting Lezen en Schrijven contact om de samenwerking en afspraken te bespreken en te evalueren. En als het nodig is, stellen we deze bij. Onderdeel van de evaluatie is een gesprek over de stand van zaken en voortgang van het regionaal/lokaal programma aanpak laaggeletterdheid. Uitgangspunt voor de evaluatie zijn deze samenwerkingsafspraken.

Gemeenten die gebruik maken van de ondersteuning van Stichting Lezen en Schrijven werken eens per jaar mee aan een tevredenheidsonderzoek. Stichting Lezen en Schrijven voert dit tevredenheidsonderzoek uit. Op basis van feedback van de gebruikers evalueren we jaarlijks het ondersteuningsprogramma. En als het nodig en mogelijk is, stellen we het ondersteuningsprogramma bij.

Geeft de situatie daar aanleiding toe? Dan kunnen zowel Arbeidsmarktregio Helmond de Peel als Stichting Lezen en Schrijven de samenwerking tussentijds beëindigen. Maar eerst gaan beide het gesprek met elkaar aan.

Voor akkoord:

[REDACTED]

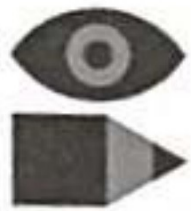
28-12-2023

[REDACTED]
Landelijk Programmamanager
Stichting Lezen en Schrijven

Voor akkoord:

[REDACTED]

(datum en handtekening) *09-02-2024*
Deze samenwerkingsafspraken worden uit naam van gemeenten Asten, Someren, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel en Laarbeek ondertekend door [REDACTED] van gemeente Helmond. Door middel van ondertekening committeren gemeente Asten, Someren, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Laarbeek en Helmond zich aan de eerdergenoemde ambities en

ontvangen zij ondersteuning van LES op de manier zoals hierboven vermeld.